

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS „BENDRADARBIAVIMAS“ VEIKLOS SRITIES „PARAMA TRUMPOMS TIEKIMO GRANDINĖMS IR VIETOS RINKOMS SKATINTI VIETOS LYGMENIU“ ĮGYVENDINIMO TAISYKLIŲ, TAIKOMŲ NUO 2018 METŲ, PATVIRTINIMO

2018 m. sausio 11 d. Nr. 3D-12
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 8 punktu, 9.2 ir 9.10 papunkčiais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“, atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2017 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2017/825 (OL 2017 L 129, p. 1), 2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 808/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, taikymo taisyklės (OL 2014 L 227, p. 18), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. lapkričio 15 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2016/1997 (OL 2016 L 308, p. 5), 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 807/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, ir nustatomos pereinamojo laikotarpio nuostatos (OL 2014 L 227, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. birželio 4 d. Komisijos deleguotojo reglamentu (ES) 2015/1367 (OL 2015 L 211, p. 7), 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir

Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL 2013 L 347, p. 320), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2017 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2017/1199 (OL 2017 L 176, p. 1), Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos, patvirtintos 2015 m. vasario 13 d. Komisijos sprendimu Nr. C (2015) 842, nuostatas ir siekdamas, kad būtų efektyviai panaudotos EŽŪFKP lėšos,

t v i r t i n u Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos srities „Parama trumpoms tiekimo grandinėms ir vietos rinkoms skatinti vietos lygmeniu“ įgyvendinimo taisyklės, taikomas nuo 2018 metų (pridedama).

Žemės ūkio ministras

Bronius Markauskas

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2018 m. sausio 11 d. įsakymu Nr. 3D-12

**LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS
„BENDRADARBIAVIMAS“ VEIKLOS SRITIES „PARAMA TRUMPOMS TIEKIMO
GRANDINĖMS IR VIETOS RINKOMS SKATINTI VIETOS LYGMENIU“
ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS, TAIKOMOS NUO 2018 METŲ**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos srities „Parama trumpoms tiekimo grandinėms ir vietos rinkoms skatinti vietos lygmeniu“ įgyvendinimo taisyklės, taikomos nuo 2018 metų (toliau – Taisyklės), parengtos vadovaujantis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2017 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2017/825 (OL 2017 L 129, p. 1), 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1), 2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 808/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, taikymo taisyklės (OL 2014 L 227, p. 18), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. lapkričio 15 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2016/1997 (OL 2016 L 308, p. 5), 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 807/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, ir nustatomos pereinamojo laikotarpio nuostatos (OL 2014 L 227, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. birželio 4 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2015/1367 (OL 2015 L 211, p. 7), 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės

fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL 2013 L 347, p. 320), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2017 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2017/1199 (OL 2017 L 176, p. 1), Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programa, patvirtinta 2015 m. vasario 13 d. Komisijos sprendimu Nr. C (2015) 842 (toliau – Programa), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“ bei Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. 3D-507 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Administravimo taisyklės).

II SKYRIUS

SUTRUMPINIMAI IR SĄVOKOS

2. Šiose Taisyklėse vartojami sutrumpinimai:

2.1. **Agentūra** – Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos.

2.2. **ES** – Europos Sąjunga.

2.3. **EŽŪFKP** – Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai.

2.4. **Ministerija** – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.

3. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

3.1. **Įkainis** – Ministerijos patvirtinta kaina, už kurią galima įsigyti įrangos, technikos, mechanizmų, prekių, paslaugų ir (arba) darbų. Įkainis nustatomas eurai be pridėtinės vertės mokesčio.

3.2. **Projekto bendrosios išlaidos** (toliau – bendrosios išlaidos) – rengiant ir įgyvendinant projektą patiriamos išlaidos: atlyginimas architektams, inžinieriams ir konsultantams už konsultacijas, susijusias su aplinkosauginiu ir ekonominiu tvarumu, įskaitant galimybių studijų, verslo planų (veiklos ir (arba) projektų aprašų) ir kitų su jais susijusių dokumentų rengimą, kai šios išlaidos skiriamos nekilnojamajam turtui statyti ir (arba) įsigyti, įskaitant ilgalaikę nuomą, ir gerinti, naujiems įrenginiams ir įrangai, įskaitant techniką, pirkti ir (arba) išperkamajai nuomai, taip pat šio projekto viešinimo išlaidos.

3.3. **Projekto kontrolės laikotarpis** – trejų metų laikotarpis nuo paskutinio mokėjimo prašymo ir galutinės projekto įgyvendinimo ataskaitos pateikimo dienos iki paskutinio paramos išmokėjimo dienos arba, kai paramos gavėjas yra trumpos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo

grandinės prekybos tarpininkas, penkerių metų laikotarpis nuo paskutinio mokėjimo prašymo ir galutinės projekto įgyvendinimo ataskaitos pateikimo dienos iki paskutinio paramos išmokėjimo dienos, per kuriuos tikrinama, kaip paramos gavėjas laikosi paramos paraiškoje ir (arba) paramos sutartyje nustatytų įsipareigojimų.

3.4. Projekto partneris (toliau – partneris) – fizinis ir (ar) juridinis asmuo, dalyvaujantis įgyvendinant ir (ar) finansuojant projektą pagal prieš paraiškos pateikimą pareiškėjo ir jo partnerių pasirašytą jungtinės veiklos sutartį.

3.5. Trumpa žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinė (toliau – trumpa tiekimo grandinė) – riboto skaičiaus smulkiųjų ūkinės veiklos vykdytojų bendradarbiavimas žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo srityje, derinant transportavimo, platinimo, rinkodaros, reklamos ir kokybės valdymo veiklą ir siekiant, kad tiekiami produktai greitai pasiektų vartotoją.

3.6. Trumpos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinės prekybos tarpininkas (toliau – tarpininkas) – juridinis asmuo, veikiantis prekybos srityje ir tarpininkaujantis trumpoje tiekimo grandinėje tarp gamintojo ir galutinio vartotojo.

3.7. Verslo planas – dokumentas, kuriame techniniu, finansiniu, ekonominiu, socialiniu ir aplinkosaugos atžvilgiu pagrindžiami investavimo tikslai, nurodomi projekte numatytoms investicijoms atlikti reikalingi ištekliai ir terminai.

3.8. Žemės ūkio produktų perdirbimas – veikla, kurios metu pakeičiama žemės ūkio produktų pirminė fizinė ir (ar) cheminė sudėtis.

3.9. Žemės ūkio ir maisto produktų rinkodara – rinkos priemonių visuma žemės ūkio ir maisto produktų atskirų vartotojų grupių poreikiams tenkinti (apima žemės ūkio ir maisto produktų paruošimą realizuoti, pakavimą, pardavimo skatinimą (etikečių kūrimą, reklamą)).

3.10. Žemės ūkio valda (toliau – valda) – žemės ūkio veiklos ar alternatyviosios veiklos subjekto plėtojamos žemės ūkio veiklos ir (arba) alternatyviosios veiklos gamybos vienetų visuma, susijusi bendrais teisiniais, techniniais ir ekonominiais santykiais.

3.11. Žemės ūkio veikla – veikla, apimanti žemės ūkio produktų gamybą, savos gamybos žemės ūkio produktų perdirbimą ir iš jų pagamintų maisto ar ne maisto produktų realizavimą, pripažinto žemės ūkio kooperatyvo iš savo narių jų ūkiuose pagamintų ar išaugintų žemės ūkio produktų supirkimą ir realizavimą, iš savo narių supirktų žemės ūkio produktų perdirbimą ir iš jų pagamintų maisto ir ne maisto produktų realizavimą ir (arba) geros agrarinės ir aplinkosauginės žemės būklės palaikymą.

4. Kitos šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Programoje, Administravimo taisyklėse ir kituose Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktuose.

III SKYRIUS

PRIORITETAI, TIKSLINĖS SRITYS IR KOMPLEKSNIAI TIKSLAI

5. Programos priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos srities „Parama trumpoms tiekimo grandinėms ir vietos rinkoms skatinti vietos lygmeniu“ (toliau – priemonės veiklos sritis) prioritetai:

5.1. skatinti žinių perteikimą ir inovacijas žemės ūkio, miškininkystės sektoriuose ir kaimo vietovėse;

5.2. visuose regionuose didinti visų žemės ūkio veiklų gyvybingumą ir konkurencingumą, taip pat skatinti inovacines ūkių technologijas ir tvarų miškų valdymą;

5.3. skatinti maisto trumpos tiekimo grandinės organizavimą, įskaitant žemės ūkio produktų perdirbimą ir rinkodarą, gyvūnų gerovę ir rizikos valdymą žemės ūkyje.

6. Priemonės veiklos srities tikslinės sritys:

6.1. inovacijų skatinimas, bendradarbiavimas ir žinių bazės vystymas kaimo vietovėse;

6.2. žemės ūkio, maisto produktų gamybos ir miškininkystės sektorių ryšių stiprinimas, įskaitant geresnio aplinkosaugos valdymo ir aplinkosauginio veiksmingumo siekimą;

6.3. ūkių ekonominės veiklos rezultatų gerinimas ir palankesnių sąlygų ūkių restruktūrizavimui ir modernizavimui sudarymas, siekiant intensyvuoti dalyvavimą rinkoje ir orientavimą, žemės ūkio įvairinimą;

6.4. pirminės produkcijos gamintojų konkurencingumo didinimas geriau juos integruojant į žemės ūkio ir maisto produktų grandinę per kokybės sistemas, žemės ūkio produktų pridėtinę vertę, skatinant vietos rinkas ir trumpas tiekimo grandines, gamintojų grupes ir organizacijas bei tarpšakines organizacijas.

7. Priemonės veiklos srities kompleksiniai tikslai:

7.1. inovacijų kūrimas, diegimas ir sklaida;

7.2. aplinkos išsaugojimas ir tvari plėtra;

7.3. klimato kaitos švelninimas.

IV SKYRIUS

REMIAMA VEIKLA

8. Pagal priemonės veiklos sritį remiamas ūkio subjektų bendradarbiavimas, užtikrinant aktyvesnį žemės ūkio produktų paklausos augimą, tinkamą žemės ūkio produktų propagavimą bei gamintojų integraciją į maisto tiekimo grandinę, paramą skiriant trumpoms tiekimo grandinėms ir vietos rinkoms skatinti vietos lygmeniu.

V SKYRIUS

GALIMI PAREIŠKĖJAI

9. Pareiškėjais ir partneriais gali būti žemės ūkio ir maisto sektoriuose kaimo vietovėje veikiančių asmenų grupė:

9.1. ūkininkai;

9.2. juridiniai asmenys, užsiimantys žemės ūkio produktų gamyba, maisto produktų gamyba ir (arba) perdirbimu;

9.3. tarpininkas.

10. Paramos besikreipiantys fiziniai asmenys turi būti ne jaunesni kaip 18 metų amžiaus.

11. Paramos paraišką pareiškėjas privalo teikti su partneriais.

VI SKYRIUS

PARTNERYSTĖ

12. Partnerių įtraukimas į projektą turi būti pagrįstas ir aprašytas paramos paraiškoje. Paramos gavėjas ir partneriai pasirašo jungtinės veiklos sutartį (Taisyklių 1 priedas).

13. Projektui pateikiama viena paramos paraiška, atitinkamai užpildyta visų partnerių. Partneriams taikomos tos pačios tinkamumo gauti paramą sąlygos, reikalavimai ir įsipareigojimai, kaip ir pareiškėjui. Finansavimą, skirtą visam projektui įgyvendinti, tiesiogiai gauna tik paramos gavėjas, kuris ir atsiskaito su kitais partneriais. Partneriai tiesiogiai paramos lėšų negauna.

14. Paramos gavėjas ir partneriai yra atsakingi už bendras partnerių jungtinės veiklos prievoles solidariai. Bet koks projekto rezultatų paskirstymo pakeitimas turi būti įforminamas raštu kaip jungtinės veiklos sutarties pakeitimas, apie kurį informuojama Agentūra.

15. Partneriai gali dalyvauti tik įgyvendinant vieną projektą.

16. Partnerystė negali būti sudaroma su paties pareiškėjo įsteigtu juridiniu asmeniu, taip pat su juridiniu asmeniu, kurio valdyme pareiškėjas dalyvauja (yra akcininkas, vadovas, valdybos narys ir kt.). To paties projekto įgyvendinime dalyvaujantys partneriai (fiziniai ir juridiniai asmenys) negali būti tarpusavyje susiję.

17. Pareiškėjas ir partneriai ir (ar) paramos gavėjas ir partneriai projekto įgyvendinimo laikotarpiu negali dalyvauti įgyvendinant kitas investicines Programos priemones ir (ar) veiklos sritis.

18. Partneriai ir paramos gavėjas projekto įgyvendinimo ir priežiūros laikotarpiu negali būti

keičiami ir (arba) nutraukti jungtinės veiklos sutarties, išskyrus atvejus, kai atsiranda nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybės arba patiriama finansinių sunkumų (restruktūrizuojami, bankrutuoja arba yra likviduojami). Pasikeitus partneriui arba paramos gavėjui, jis turi atitikti visus tinkamumo gauti paramą reikalavimus ir prisiimti visus įsipareigojimus bei tęsti projekto veiklą. Nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybės arba patirti finansiniai sunkumai turi būti įrodomi dokumentais.

19. Jungtinės veiklos sutartyje įsipareigojama laikytis pagrindinių geros partnerystės praktikos taisyklių:

19.1. visi partneriai turi būti perskaitę paramos paraišką ir susipažinę su savo teisėmis ir pareigomis įgyvendinant projektą;

19.2. projekto įgyvendinimo metu paramos gavėjas privalo reguliariai konsultuotis su partneriais ir nuolat juos informuoti apie projekto įgyvendinimo eigą;

19.3. paramos gavėjas privalo visus partnerius per 3 darbo dienas informuoti apie Agentūrai pateiktas ataskaitas ir mokėjimo prašymus ir sudaryti sąlygas susipažinti su šiais dokumentais;

19.4. visi projekto pakeitimai, prieš kreipiantis į Agentūrą, pirmiausia turi būti raštu suderinti su partneriais;

19.5. prieš teikdamas paramos paraišką, pareiškėjas turi susitarti su visais partneriais dėl projekto metu sukurtų rezultatų, nupirkto ar sukurto turto ir atliktų darbų nuosavybės teisių ir šias teises nustatyti jungtinės veiklos sutartyje.

VII SKYRIUS

TINKAMUMO GAUTI PARAMĄ SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI

20. Paraiškos tinkamumas gauti paramą vertinamas pagal paramos paraiškos pateikimo dieną pareiškėjo ir partnerių pateiktus ir atitinkamais dokumentais pagrįstus duomenis, viešuosiuose registruose esančius duomenis, taip pat pagal dokumentus ir informaciją, gautą iš pareiškėjo po Agentūros paklausimo (-ų). Jei šie duomenys skiriasi, vadovaujamosi registruose esančiais duomenimis.

21. Pareiškėjas ir jo partneriai laikomi tinkamais gauti paramą, jei atitinka šiame Taisyklių punkte išvardytas tinkamumo gauti paramą sąlygas ir reikalavimus. Tinkamumo gauti paramą sąlygos ir reikalavimai yra:

21.1. paramos paraišką teikia subjektas, įvardytas galimu pareiškėju šių Taisyklių V skyriuje;

21.2. projektas, atsižvelgiant į numatomą vykdyti veiklą, atitinka šių Taisyklių III skyriuje nurodytus prioritetus, tikslines sritis ir prisideda prie kompleksinių tikslų įgyvendinimo;

21.3. projekto veikla ir išlaidos yra tiesiogiai susijusios su remiama veikla, nurodyta šių Taisyklių IV skyriuje;

21.4. parama skiriama projektams, kuriuose dalyvauja ne mažiau kaip 2 subjektai, užsiimantys žemės ūkio, maisto produktų gamyba ir (arba) perdirbimu;

21.5. jei projekte numatytas tarpininkas, parama skiriama toms trumpoms tiekimo grandinėms, kuriose dalyvauja ne daugiau kaip vienas tarpininkas (pardavėjas, mažmeninės prekybos atstovas ir pan.) tarp gamintojo ir galutinio vartotojo. Perdirbėjas nelaikomas tarpininku, jei teikia gamintojui produkto perdirbimo paslaugą, nedalyvaudamas tolesniame produkto realizavimo procese;

21.6 pateikta jungtinės veiklos sutartis (parengta pagal pavyzdinę jungtinės veiklos sutarties formą, nurodytą Taisyklių 1 priede);

21.7. pareiškėjas ir jo partneriai užtikrina, kad išlaidos, kurioms finansuoti prašoma paramos, nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų ES fondų ir kitų viešųjų lėšų;

21.8. pareiškėjas ir jo partneriai užtikrina tinkamą projekto finansavimo šaltinį – nuosavas lėšas, skolintas lėšas, paramos lėšas, iš projekte numatytos veiklos gautinas lėšas, kuris turi būti pagrįstas verslo plano, finansinių ataskaitų duomenimis ir nurodytas paramos paraiškoje. Skolintos lėšos pagrindžiamos kartu su paramos paraiška pateikiant paskolos arba finansinės nuomos (lizingo) suteikimo galimybę patvirtinančius dokumentus. Jei paskolą planuoja suteikti fizinis asmuo, kartu su paramos paraiška pateikiamas šio fizinio asmens sutikimas dėl paskolos suteikimo ir banko sąskaitos išrašas (išrašo data turi būti ne ankstesnė kaip 10 darbo dienų iki paramos paraiškos pateikimo). Jei paskolą planuoja suteikti juridinis asmuo, išskyrus finansų įstaigas, kartu su paramos paraiška pateikiami šio juridinio asmens ataskaitinių metų finansinės atskaitomybės dokumentai (išskyrus juridinius asmenis, kurie, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymu, šiuos dokumentus teikia Juridinių asmenų registrui) bei banko sąskaitos išrašas (išrašo data turi būti ne ankstesnė kaip 10 darbo dienų iki paramos paraiškos pateikimo). Agentūra tikrina, ar paskolą ketinantis suteikti asmuo turi reikiamų lėšų sumą: fizinis asmuo gali suteikti paskolą ne didesnę nei pinigų likutis banko sąskaitoje, o juridinis asmuo – ne didesnę nei šio juridinio asmens ataskaitinių metų grynasis pelnas, nurodytas pelno (nuostolių) ataskaitoje. Kartu su pirmuoju tarpiniu mokėjimo prašymu jo teikimo dieną pareiškėjas turi pateikti pasirašytą paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) sutartį arba raštu patvirtinti, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendins pagrįstomis nuosavomis lėšomis. Jei paskolą suteikia ne finansų įstaiga, paskolos sutartis turi būti patvirtinta notaro (atitiktis šiai tinkamumo sąlygai gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu);

21.9. pareiškėjas ir jo partneriai neturi įsiskolinimų Lietuvos Respublikos valstybės

biudžetui, Valstybinio socialinio draudimo fondui ir Agentūrai (išskyrus atvejus, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas). Atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu;

21.10. pareiškėjo ir (ar) jo partnerių nekilnojamasis turtas, į kurį investuojama, paramos paraiškos pateikimo dieną turi priklausyti pareiškėjui ir (ar) jo partneriui, pareiškėjo sutuoktiniui ir (ar) jo partnerio sutuoktiniui, arba pareiškėjui ir jo sutuoktiniui ir (ar) partneriui ir jo sutuoktiniui nuosavybės teise, arba pareiškėjui ir jo partneriui bendrosios dalinės nuosavybės teise, kai naudojimosi nekilnojamuoju turtu tvarka nustatyta notariškai patvirtintoje sutartyje ir pareiškėjas ir (ar) jo partneris investuoja į savo dalį. Tokiu atveju, kai nekilnojamasis turtas (statinys), į kurį investuojama, priklauso sutuoktiniui asmeninės nuosavybės teise, pateikiamas rašytinis sutuoktinio sutikimas investuoti į jam priklausančią nekilnojamąjį turtą (statinį) ir vykdyti verslo plane numatytą veiklą ne trumpiau kaip 6 metus (kai projekto kontrolės laikotarpis yra 3 metai) arba 8 metus (kai projekto kontrolės laikotarpis yra 5 metai) nuo sprendimo skirti paramą datos. Statiniai ir žemė po esamais ir (ar) numatomais statyti statiniais pareiškėjo ir (ar) jo partnerio gali būti nuomojami arba kitaip užtikrinamas teisėtas naudojimas jais ne trumpesniai kaip 6 metų (kai projekto kontrolės laikotarpis yra 3 metai) arba 8 metus (kai projekto kontrolės laikotarpis yra 5 metai) laikotarpiui nuo paramos paraiškos pateikimo dienos. Jei statiniai ir žemė yra valdomi nuomos, panaudos ar kitais pagrindais, nuomos, panaudos sutartys turi būti įregistruotos VĮ Registrų centre. Nuomos, panaudos sutartyje ar kitais pagrindais naudojamos žemės valdymo ir naudojimo teisę suteikiančiuose dokumentuose turi būti aptarta statybų galimybė;

21.11. jei projekte numatyti statybos (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas) ar infrastruktūros įrengimo darbai, kartu su paramos paraiška pateikiamas statinio projektas arba projektiniai pasiūlymai, kuriuose nurodoma statinio pagrindinė naudojimo paskirtis, statybos rūšis, statinio grupė, pogrupis, pagrindiniai parametrai (tūris, plotas, aukštis, ilgis), pagrindinių konstrukcijų (pamatų, sienų, perdangų, stogo dangos ir kt.) medžiagos, kiti parametrai, žemės sklypo sutvarkymo schema, susisiektimo komunikacijos, inžineriniai tinklai su statybos, rekonstravimo ar kapitalinio remonto vertės skaičiavimu (projektinė sąmata), parengti pagal Statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738 „Dėl Statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ patvirtinimo“ (toliau – Statybos techninis reglamentas STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“), reikalavimus. Statinio projektas (pateikiamas statinio techninio projekto bendroji, sklypo sutvarkymo (sklypo plano), architektūros, technologijos,

aplinkos apsaugos, statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalys) ir statybą, rekonstravimą ar kapitalinį remontą leidžiantis dokumentas (kai jis privalomas pagal Statybos techninį reglamentą STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-878 „Dėl Statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ patvirtinimo“) pateikiami ne vėliau kaip pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo dieną. Jei projekte numatyta nesudėtingų statinių (pagal Statybos techniniame reglamente STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. D1-713 „Dėl Statybos techninio reglamento STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“ patvirtinimo“, nustatytus konstrukcijų požymius ir techninius parametrus) statyba, rekonstravimas ar kapitalinis remontas, kartu su paramos paraiška pareiškėjas pateikia nustatyta tvarka atsakingų institucijų suderintą supaprastintą statybos, rekonstravimo ar kapitalinio remonto projektą (kai jis privalomas) arba kitus bendruosius projektinius dokumentus (sklypo planą su pažymėtais esamais ir projektuojamais statiniais, jų eksplikaciją ir aiškinamąjį raštą), kai supaprastintas statybos, rekonstravimo ar kapitalinio remonto projektas neprivalomas, bei statybą, rekonstravimą ar kapitalinį remontą leidžiantį dokumentą (kai jis privalomas). Statybą leidžiantis dokumentas gali būti pateikiamas iki pirmojo mokėjimo prašymo dienos. Statinių projektams turi būti atlikta statinio projekto statybos skaičiuojamosios kainos dalies ekspertizė, vadovaujantis Statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ nuostatomis. Ekspertizės išvada turi būti parengta įstaigos, turinčios teisę užsiimti šia veikla, ir gali būti pateikta ne vėliau kaip pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo dieną. Jei projekte numatyta naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas, tačiau jiems paramos neprašoma, šie dokumentai neteikiami;

21.12. jei paramos kreipiasi Taisyklių 9.1 papunktyje nurodytas pareiškėjas, pareiškėjas ir (arba) jo partneriai (jeigu jie yra ūkininkai) savo vardu yra įregistravę ūkininko ūkį ir kaip valdos valdytojai yra įregistravę valdą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. gegužės 15 d. įsakymo Nr. 3D-278 „Dėl žemės ūkio valdų registravimo Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre“ nustatyta tvarka;

21.13. jei paramos kreipiasi Taisyklių 9.2 papunktyje nurodytas pareiškėjas, pareiškėjas ir (arba) jo partneriai – juridiniai asmenys – turi atitikti labai mažos, mažos ar vidutinės įmonės, kaip

apibrėžta Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme, kriterijus, būti registruoti kaimo vietovėje ne trumpiau kaip dvejus metus ir kartu su paramos paraiška pateikti patvirtintus praėjusių finansinių metų (ne trumpesnių nei 12 mėnesių) finansinių ataskaitų bei tarpinių finansinių ataskaitų (už einamųjų metų visus ketvirčius) dokumentus;

21.14. jei paramos kreipiasi Taisyklių 9.2 papunktyje nurodytas pareiškėjas, pareiškėjo ir (arba) jo partnerių pajamos iš žemės ūkio produktų gamybos ir (ar) maisto produktų perdirbimo ir (ar) gamybos ir (ar) rinkodaros veiklos per praėjusį ataskaitinį arba ataskaitinį laikotarpį iki paramos paraiškos pateikimo turi sudaryti ne mažiau kaip 30 proc. visų pareiškėjo (ir partnerių) veiklos pajamų;

21.15. jei paramos kreipiasi Taisyklių 9.1 papunktyje nurodytas pareiškėjas, pareiškėjas ir (arba) jo partneriai nėra naujai besikuriantys ir iki paramos paraiškos pateikimo nepertraukiamai turi veikti (vykdoma žemės ūkio veikla ir iš šios veiklos gaunamos pajamos) ne trumpiau kaip 12 mėnesių (atitiktis patikrinama pagal ūkininko ūkio įregistravimo pažymėjimą);

21.16. investicijos turi atitikti taikytinus ES ir nacionalinius standartus;

21.17. pateikiami dokumentai, kuriais įrodoma, kad ūkio subjektas (pareiškėjas ir partneriai) atitinka ir atitiks ekonominio gyvybingumo kriterijus, kaip nurodyta Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. liepos 28 d. įsakymu Nr. 3D-440 „Dėl Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklių patvirtinimo“;

21.18. parama neteikiama, jei pareiškėjas ir jo partneriai turi finansinių sunkumų (restruktūrizuojami, bankrutuoja arba yra likviduojami);

21.19. parama neteikiama projektams, vykdomiems ne Lietuvos Respublikos teritorijoje;

21.20. pareiškėjas ir jo partneriai ne mažiau kaip vienerius metus iki paramos paraiškos pateikimo tvarko buhalterinę apskaitą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus reikalavimus.

VIII SKYRIUS

TINKAMUMO REIKALAVIMAI TARPININKUI

22. Projekte gali būti numatytas tarpininkas.

23. Tarpininkui keliami šie reikalavimai:

23.1. turi atitikti labai mažos, mažos ar vidutinės įmonės, kaip apibrėžta Lietuvos

Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme, kriterijus;

23.2. negali turėti finansinių sunkumų (restruktūrizuojami, bankrutuoja arba yra likviduojamas);

23.3. negali turėti įsiskolinimų Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir Valstybiniam socialinio draudimo fondui (išskyrus atvejus, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas);

23.4. projekto įgyvendinimo laikotarpiu ir iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos turi tvarkyti buhalterinę apskaitą ir rengti finansines ataskaitas (sudaromas balansas, pelno (nuostolių) ir pinigų srautų ataskaitos) pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus reikalavimus.

23.5. į projektą turi įtraukti ne mažiau kaip 4 subjektus, užsiimančius žemės ūkio produktų gamyba, maisto produktų gamyba ir (arba) perdirbimu ir atitinkančius VII skyriuje nustatytus tinkamumo gauti paramą sąlygas ir reikalavimus.

IX SKYRIUS

ĮSIPAREIGOJIMAI

24. Pareiškėjas ir partneriai prisiima šiuos įsipareigojimus:

24.1. projekto įgyvendinimo trukmė turi būti nurodyta paramos paraiškoje, verslo plane ir negali viršyti 24 mėnesių laikotarpio nuo paramos sutarties pasirašymo dienos;

24.2. gavus avansą (jeigu numatytas avansinis mokėjimas) ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo avanso gavimo dienos pradėti įgyvendinti projektą ir pateikti pirmąjį mokėjimo prašymą (šis įsipareigojimas netaikomas jei projektas įgyvendinamas vienu etapu);

24.3. apdrausti turtą, kuriam įsigyti ar sukurti bus panaudota parama nuo turto priėmimo – perdavimo akto pasirašymo dienos (statybų ar infrastruktūros įrengimo darbų atveju – nuo turto įregistravimo Nekilnojamojo turto registre dienos) iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos (didžiausiu turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų projekto įgyvendinimo laikotarpiu, o įgyvendinus projektą – likutine verte, atsižvelgiant į atitinkamos rūšies turto naudojimo laiką ir taikomas turto nusidėvėjimo normas). Reikalavimas apdrausti turtą netaikomas, jei pareiškėjas ir (arba) partneriai įrodo, kad apdrausti paramos lėšomis įgytą ar sukurtą turtą nėra galimybių, ir kartu su mokėjimo prašymu pateikia bent tris šio fakto patvirtinimo oficialius skirtingų draudimo įmonių atsisakymo suteikti draudimo paslaugas raštus. Įvykus draudžiamajam įvykiui, pareiškėjas ir (arba) partneriai įsipareigoja kuo greičiau, bet ne vėliau kaip per 10 darbo dienų, apie tai pranešti Agentūrai. Įvykus įvykiui, kurio metu būtų

sunaikintas projekto lėšomis įsigytas ar sukurtas turtas, pareiškėjas ir (arba) partneriai įsipareigoja atkurti turtą ne mažesne negu atkuriamąja turto verte ir ne mažesnių techninių parametrų;

24.4. nekeisti projekto įgyvendinimo vietos, nesuderinus su Agentūra, ir sąlygų (vykdyti paraiškoje ir verslo plane numatytą veiklą) nuo sprendimo skirti paramą priėmimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Projekto finansavimo šaltinių keitimas nuo sprendimo skirti paramą priėmimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos galimas, tačiau tik tuo atveju, jei keičiama finansavimą skirianti finansų įmonė arba kredito įstaiga, arba investuojama didesnė nuosavų lėšų dalis;

24.5. neparduoti ir kitaip neperleisti kitam asmeniui už paramos lėšas įgyto turto nuo sprendimo skirti paramą priėmimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Leidimą įkeisti turtą finansų įmonėms arba kredito įstaigoms Agentūra gali suteikti tik tiems paramos gavėjams, kurie paramos paraiškoje finansų įmonės arba kredito įstaigos paskolą įvardijo kaip vieną iš projekto finansavimo šaltinių. Agentūros sprendimu pareiškėjui gali būti leista įkeisti paramos lėšomis įsigytą turtą tik tai finansų įmonei arba kredito įstaigai, kuri suteikė paskolą projektui įgyvendinti. Įkeičiamas turtas turi būti skirtas paskolos, kuria finansuojamas projekto įgyvendinimas, grąžinimui užtikrinti;

24.6. viešinti paramą, vadovaudamasis Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-925 „Dėl Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Viešinimo taisyklės);

24.7. sudaryti sąlygas asmenims, turintiems teisę audituoti ir (ar) kontroliuoti, tikrinti, kaip vykdoma veikla, laikomasi sąlygų, už ką buvo skirta parama, kaip yra vykdomas projektas ir (ar) kaip vykdoma veikla po lėšų projektui įgyvendinti skyrimo ir (ar) projekto įgyvendinimo pabaigos;

24.8. įgyvendinti pateiktą verslo planą (Taisyklių 3 priedas);

24.9. teikti atsakingiems asmenims visą informaciją ir duomenis, reikalingus statistikos tikslams ir Programos įgyvendinimo stebėsenai bei reikalingiems vertinimams atlikti;

24.10. užtikrinti projektų atrankos kriterijų (numatytų Taisyklių 45 punkte) atitiktį projekto kontrolės laikotarpiu;

24.11. ne mažiau kaip vienus metus iki paramos paraiškos pateikimo ir iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos tvarkyti buhalterinę apskaitą ir rengti finansines ataskaitas (balansas, pelno (nuostolių) ir pinigų srautų ataskaitos) pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus reikalavimus;

24.12. užtikrinti, kad įsigytos investicijos atitiks higienos ir maisto kokybės reikalavimus (jei investicijos turi įtakos minėtų reikalavimų laikymuisi). Atitiktis kriterijui vertinama pagal

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos išduotus dokumentus;

24.13. pasiekti ir iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos išlaikyti paraiškoje numatytus projekto priežiūros rodiklius bei verslo plane nustatytus ekonominio gyvybingumo kriterijus;

24.14. užbaigus statybos darbus, su paskutiniu mokėjimo prašymu pateikti statybos užbaigimo dokumentus, kai jie privalomi pagal teisės aktų nuostatas.

X SKYRIUS

PARAMOS DYDIS IR INTENSYVUMAS

25. Suteikiamos paramos dydis skaičiuojamas atsižvelgiant į tinkamas finansuoti projekto išlaidas be PVM.

26. Pagal priemonės veiklos sritį didžiausia paramos suma paramos gavėjui:

26.1. projektui negali viršyti 90 000 Eur (devyniasdešimt tūkstančių eurų);

26.2. kai projekte dalyvauja 4 ir daugiau subjektų, užsiimančių žemės ūkio ir maisto produktų gamyba ir (arba) perdirbimu, neįskaitant tarpininko – projekto suma didinama iki 120 000 Eur (šimtas dvidešimt tūkstančių eurų),;

26.3. 2014–2020 metų laikotarpiu pareiškėjui ir jo partneriams atskirai negali viršyti 200 000 (dviejų šimtų tūkstančių eurų).

27. Paramos intensyvumas:

27.1. projekto bendrosioms išlaidoms, einamosioms bendradarbiavimo, verslo plano parengimo išlaidoms paramos intensyvumas – 100 proc.;

27.2. projekto verslo plano įgyvendinimo išlaidoms taikomas 60 proc. paramos intensyvumas.

28. Pareiškėjas ir partneriai per vieną paramos paraiškų kvietimą gali pateikti tik vieną paramos paraišką.

29. Pakartotinai investicinės paramos galima kreiptis tik įgyvendinus ankstesnįjį ES lėšomis finansuojamą projektą, t. y. ne anksčiau, kaip pateikus paskutinį mokėjimo prašymą ir galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą (netaikoma Programos priemonės „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos sričiai „Investicijos, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė“, kai teikiama paramos paraiška tik jaunuolynų ugdymui, Programos priemonės „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos sričiai „Miškams padarytos žalos prevencija ir atlyginimas“, kai teikiama paramos paraiška tik pažeistam miškui atkurti, ir Programos priemonės „Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse“ veiklos srities „Parama investicijoms į visų rūšių mažos apimtys infrastruktūrą“ veiklai „Asbestinių stogų dangos keitimas“).

30. Agentūra, vadovaudamasi Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. sausio 19 d. nutarimu Nr. 35 „Dėl Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Suteiktos valstybės pagalbos registras), remdamasi Suteiktos valstybės pagalbos registro duomenimis, patikrina, ar parama priemonės veiklos srityje numatytoms alternatyvioms veikloms įgyvendinti skiriama nepažeidžiant valstybės pagalbos taisyklių, vadovaujantis reglamentu (ES) Nr. 1407/2013. Agentūra, prieš suteikdama nereikšmingą (*de minimis*) pagalbą, Suteiktos valstybės pagalbos registre turi patikrinti, ar teikiama pagalba neviršys leidžiamo nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos dydžio, kaip nustatyta reglamente (ES) Nr. 1407/2013.

XI SKYRIUS

TINKAMOS IR NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS

31. Projekte turi būti numatytos išlaidos, kurios susijusios su projekto įgyvendinimu ir numatyta vykdyti veikla. Perkamos prekės turi būti naujos, nenaudotos, atitinkančios Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktų nustatytus reikalavimus. Paramos lėšomis finansuojamos tik tinkamos finansuoti ir projektui įgyvendinti būtinos išlaidos ir ne didesnės nei numatytas paramos dydis ir intensyvumas. Jei iki paramos paraiškos pateikimo prekių, paslaugų ar darbų pirkimai neatlikti, kiekvienai iš tinkamų finansuoti išlaidų sumai pagrįsti turi būti pateikiami ne mažiau kaip trys skirtingų tiekėjų komerciniai pasiūlymai (su lygiaverčiais išlaidų pagrindines technines savybes apibūdinančiais techniniais parametrais), kuriais pagrindžiama visa prašoma paramos suma, o tinkama finansuoti išlaidų suma nustatoma pagal mažiausią pasiūlytą kainą. Tuo atveju, kai pareiškėjo pateiktuose komerciniuose pasiūlymuose nurodyta prekės, paslaugos ar darbų kaina yra 10 proc. didesnė, nei analogiškos rinkoje egzistuojančios prekės, paslaugos ar darbų kainos, atliekami Administravimo taisyklių 69 punkte nurodyti veiksmai. Tinkamos finansuoti išlaidos turi būti aiškiai išvardytos pagal išlaidų kategorijas, o ne pateikiamos bendra suma.

32. Jei prekių, paslaugų ar darbų pirkimai (bendrųjų išlaidų atveju) atlikti iki paramos paraiškos pateikimo, pareiškėjas kartu su paramos paraiška turi pateikti pirkimų dokumentų kopijas.

33. Tinkamomis finansuoti pripažįstamos išlaidos:

33.1. būtinos projektui vykdyti ir numatytos paramos paraiškoje ir verslo plane;

33.2. realiai suplanuotos, pagrįstos ir neviršijančios vidutinių rinkos kainų arba Ministerijos nustatytų įkainių;

33.3. patirtos (apmokėtos) po paramos paraiškos pateikimo dienos. Tačiau šios išlaidos

nefinansuojamos, jeigu parama projektui neskiriama arba išlaidos nėra nurodytos tinkamų finansuoti išlaidų sąraše pagal šių Taisyklių 34 punktą arba jei jos padarytos nesilaikant pirkimo procedūrų, numatytų Projekto vykdytojo, pretenduojančio gauti paramą iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-924 „Dėl Projekto vykdytojo, pretenduojančio gauti paramą iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Pirkimų taisyklės);

33.4. bendrosios išlaidos, kurios yra tiesiogiai susijusios su projekto parengimu ir administravimu ir kurios yra patirtos ne anksčiau kaip 1 metai iki paramos paraiškos pateikimo dienos;

33.5. išperkamosios (finansinės) nuomos išlaidos. Išperkamąją (finansinę) nuoma įsigyjamas turtas turi tapti paramos gavėjo ir (ar) partnerių nuosavybe iki verslo plano įgyvendinimo pabaigos. Įsigyjamo turto dalis pagal išperkamosios (finansinės) nuomos sutartį, neapmokėta iki verslo plano įgyvendinimo pabaigos, paramos lėšomis nefinansuojama;

33.6. faktiškai patirtos, įtrauktos į paramos gavėjo ir (ar) partnerių tvarkomą apskaitą ir kurios gali būti nustatytos, pagrįstos ir patvirtintos išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų originalais arba Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyta tvarka patvirtintomis kopijomis ir kurios gali būti nustatytos patikros vietoje metu.

34. Tinkamų išlaidų kategorijos:

34.1. einamosios bendradarbiavimo išlaidos, t. y. susitikimų organizavimas (patalpų nuoma, fizinių asmenų ir juridinių asmenų atstovų kelionės išlaidos Lietuvos Respublikos teritorijoje (kuro pirkimo ir (ar) visuomeninio transporto išlaidos), kanceliarinės išlaidos, maitinimas). Bendradarbiavimui skirtos išlaidos be PVM negali sudaryti daugiau kaip 5 proc. kitų tinkamų finansuoti projekto išlaidų be PVM;

34.2. projekto reikmėms skirta nauja technika, priskiriama prie N₁ klasės transporto priemonių, kuri skirta kroviniams vežti ir (ar) prekybai vykdyti (Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimai, patvirtinti Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2008 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 2B-479 „Dėl motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimų patvirtinimo“);

34.3. mechaniniai-hidrauliniai vežimėliai ir (ar) krautuvai, išskyrus teleskopinius;

34.4. prekybiniai baldai (stelažai, lentynos, šaldymo vitrinos ir kt.) ir įranga (svarstyklės, kasos aparatas ir kt.);

34.5. fasavimo ir (arba) pakavimo įranga;

34.6. gaminamų produktų apdorojimo ir (arba) perdirbimo ir paruošimo realizacijai įranga ;

34.7. produktų etikečių kūrimo ir gaminimo paslaugų teikimo išlaidos;

34.8. programinės įrangos įsigijimas ir (ar) programavimo darbai, projekto reikmėms (neviršijant 30 proc. tinkamų finansuoti projekto išlaidų be PVM);

34.9. verslo plane numatyti veiksmai vykdyti skirtų naujų pastatų ir (ar) statinių statyba, rekonstrukcija ar kapitalinis remontas (įskaitant statybines medžiagas);

34.10. verslo infrastruktūros projekto įgyvendinimo vietoje kūrimas (privažiavimo prie sklypo, kuriame įgyvendinamas projektas, apšvietimo įrengimo, vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo sistemos įrengimo ir (ar) sutvarkymo, kitos su projekto įgyvendinimu susijusios infrastruktūros kūrimo ar gerinimo darbų išlaidos);

34.11. bendrosios išlaidos. Finansuojama bendrųjų išlaidų dalis gali būti ne daugiau kaip 10 proc. kitų tinkamų finansuoti projekto išlaidų vertės be PVM ir ne didesnė kaip 1 800 Eur. Tuo atveju, kai projekte numatyti statybos, rekonstrukcijos, kapitalinio remonto ar infrastruktūros įrengimo darbai, finansuojama bendrųjų išlaidų suma be PVM gali būti ne didesnė kaip 3 000 Eur;

34.12. projekto viešinimo išlaidos turi būti patirtos vadovaujantis Viešinimo taisyklėmis.

35. Netinkamos finansuoti išlaidos:

35.1. išlaidos, nesusijusios su projektu ir remiama veikla ir neįvardytos šių Taisyklių 33 ir 34 punktuose;

35.2. išlaidos motorinėms kelių transporto priemonėms, priklausančioms L kategorijai ar jai prilyginamoms (mopedams, motociklams, triračiams, keturračiams motociklams, bagiams, kartingams ir pan.), taip pat priklausančioms M kategorijai ir prie jos priskiriamų kėbulų tipams, prie N kategorijos priskiriamų kėbulų tipams, kurių kodai – BAE, BAF, BAG, BAH, BAM, BC, BD, BAN, BAR, BAS, G kategorijai ir prie jos priskiriamų kėbulų tipams, prie O kategorijos priskiriamoms transporto priemonėms, kurių kodas – DD, ir specialiosios paskirties transporto priemonėms, kurių kodai – SA, SB, SC, SE, SH, SJ, SN, SR, ST ir SZ, kaip nurodyta Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimuose, įsigyti;

35.3. išlaidos ar jų dalis, patirtos perkant darbus, prekes ar paslaugas, nesilaikant pirkimo procedūrų, numatytų Pirkimų taisyklėse (kai taikoma);

35.4. trumpalaikis turtas, išskyrus statybines medžiagas ir viešinimo išlaidas;

35.5. išlaidos, susijusios su išperkamosios (finansinės) nuomos sutartimi, pavyzdžiui, nuomotojo pelnas, palūkanų refinansavimo, pridėtinės išlaidos, draudimo įmokos;

35.6. žemės įsigijimo išlaidos.

36. Pirkimo ir (ar) importo pridėtinės vertės mokestis (PVM), kurį paramos gavėjas pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM atskaitą (net jei tokio PVM paramos gavėjas į atskaitą neįtraukė), yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų.

37. Jei pareiškėjas ir jo partneriai naudojami finansinių įstaigų išduotais kreditais projektui, kuriam prašoma paramos, finansuoti ir pareiškėjui ir (ar) partneriams teikiama valstybės pagalba, kompensuojant dalį finansų įstaigai sumokėtų palūkanų ir (ar) dalį garantinio užmokesčio, didžiausia bendra paramos, skiriamos pagal Taisyklės, ir valstybės pagalbos lėšų suma bei intensyvumas vienam projektui ir jo tinkamoms finansuoti išlaidoms negali viršyti Taisyklėse nustatytų dydžių.

38. Vertindama paramos paraiškas ir administruodama paramą, esant įtarimui dėl nepagrįstai didelių kainų įsigyjant darbus, prekes ir paslaugas, dėl įrangos naujumo ir (ar) nusidėvėjimo ar dėl projekto ir (ar) investicijų atitikties Programos priemonės tikslams, Agentūra atlieka užsakomąją išlaidų skaičiuojamųjų kainų, įrangos naujumo ir (ar) nusidėvėjimo, projekto ir (ar) investicijų atitikties Programos priemonės tikslams ekspertizės. Vadovaudamasi jų rezultatais, priima galutinį sprendimą dėl tinkamų finansuoti išlaidų, nustatydamą paramos sumą ir tinkamumą.

XII SKYRIUS

PARAMOS PARAIŠKŲ TEIKIMO TVARKA

39. Paramos paraiškos forma pateikiama šių Taisyklių 2 priede ir skelbiama Ministerijos ir Agentūros interneto svetainėse adresais: www.zum.lt ir www.nma.lt.

40. Paramos paraiška ir dokumentai turi būti pildomi lietuvių kalba. Kita kalba užpildytos paramos paraiškos ir jų priedai nepriimami.

41. Paramos paraiška ir jos priedai turi būti pateikti kompiuteriu užpildyti ir atspausdinti. Ranka užpildytos paramos paraiškos nepriimamos. Paramos paraiškas priima iš pareiškėjų ir registruoja Agentūros Kaimo plėtros ir žuvininkystės programų departamento teritoriniai paramos administravimo skyriai adresais, nurodytais interneto svetainėje www.nma.lt. Paramos paraiška ir (ar) papildomi dokumentai turi būti pateikti asmeniškai ar per įgaliotą asmenį. Kitais būdais (pvz., paštu, per kurjerį, faksu arba elektroniniu paštu ir t. t.) arba kitais adresais pateiktos paramos paraiškos nepriimamos.

42. Paramos paraiška gali būti pateikta ir elektronine forma, naudojantis ŽŪMIS portalo interneto prieiga adresu <https://zumis.lt>, jeigu tokia galimybė yra suteikta. Paramos paraišką pildant elektroniniu būdu ŽŪMIS portale, ji turi būti pateikta ne vėliau kaip iki kvietimo teikti paramos paraiškas paskutinės dienos 24 val. Prie elektroninės paramos paraiškos pridedami dokumentai turi

būti elektroninės formos (popierinis dokumentas turi būti nuskenuotas). Elektroninės paramos paraiškos formos laukų išdėstymas ir pavadinimai gali skirtis nuo spausdintinės (popieriuje teikiamos) versijos.

43. Paramos paraiškų pildymas, registravimas ir vertinimas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

XIII SKYRIUS

PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJAI

44. Projektų atrankos vertinimas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

45. Atrankos kriterijai:

45.1. projekto dalyvių, gaminančių ir (arba) perdirbančių žemės ūkio ir maisto produkciją, skaičius:

45.1.1. 5 ir daugiau – suteikiama 20 balų;

45.1.2. nuo 3 iki 4 – suteikiama 10 balų;

45.2. projekte dalyvaujantys subjektai rinkai tieks tik sertifikuotus ekologinės gamybos ir (ar) pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemą pagamintus produktus ir (ar) sertifikuotus kaip tautinio paveldo tradicinius maisto gaminius – suteikiami 25 balai;

45.3. projekte dalyvaujantys subjektai taikys rinkodaros priemones vykdydami tiesioginį produktų pristatymą vartotojams ir (ar) pardavimus ūkiuose – suteikiama 15 balų;

45.4. numatomos investicijos į ūkininkų pagamintų produktų prekybos vietas (pasirenkamas vienas variantas):

45.4.1. palaikant esamas prekybos vietas – suteikiama 15 balų;

45.4.2. steigiant naujas prekybos vietas – suteikiami 5 balai;

45.5. įgyvendinus projektą planuojamas kiekviename ūkyje pagamintų žemės ūkio ir maisto produktų pardavimų padidėjimas (Eur) (skaičiuojamas nuo ataskaitinių metų):

45.5.1. daugiau kaip 20 proc. – suteikiama 20 balų;

45.5.2. nuo 10 iki 20 proc. įskaitytinai – suteikiama 15 balų.

45.6. Pareiškėjas yra pripažinto žemės ūkio kooperatyvo narys – suteikiama 5 balai.

46. Projektų atrankos kriterijų vertinimo paaiškinimai:

46.1. vertinant atitiktį į 45.2 papunktyje nurodytam atrankos kriterijui, vadovaujamosi tautinio paveldo produkto sertifikatu, ekologinės gamybos, nacionalinės žemės ūkio ir maisto kokybės sistemos patvirtinamaisiais dokumentais;

46.2. vertinant atitiktį 45.3 papunktyje nurodytam atrankos kriterijui, vertinama paraiškoje ir

verslo plane nurodyta informacija, kuri pagrindžia rinkodaros (paruošimas realizacijai, pakavimas, pardavimų skatinimas, pvz. etiketės, reklama) priemonių taikymą vykdant pardavimus;

46.3. vertinant atitiktį 45.4 papunktyje nurodytam atrankos kriterijui, vertinami dokumentai (nuomos sutartys, nuosavybės dokumentai), kuriuose nurodomos prekybos vietos;

46.4. vertinant atitiktį 45.5 papunktyje nurodytam atrankos kriterijui, vertinama paraiškoje ir verslo plane nurodyta informacija (finansinės prognozės);

46.5. vertinant atitiktį 45.6 papunktyje nurodytam atrankos kriterijui, vertinamas pripažinto žemės ūkio kooperatyvo patvirtinimas, kad pareiškėjas yra to žemės ūkio kooperatyvo narys.

47. Privalomasis mažiausias projektų atrankos balų skaičius – 40 privalomųjų balų. Jeigu projektų atrankos vertinimo metu nustatoma, kad projektas nesurinko privalomojo mažiausio 40 balų skaičiaus, paramos paraiška atmetama.

48. Paramos paraiškų atrankos pirmumo eilės sudarymas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka. Tuo atveju, kai paramos paraiškoms skirtas vienodas atrankos balų skaičius, bet joms finansuoti lėšų nepakanka, turi būti atliekamas papildomas šių paramos paraiškų atrankos vertinimas, sudarant pareiškėjų eilę pagal mažiausią prašomą paramos sumą. Jei atlikus papildomą paramos paraiškų atrankos pirmumo vertinimą tinkamose finansuoti paramos paraiškose prašoma paramos suma viršija žemės ūkio ministro įsakymu patvirtintą skirti pagal priemonės veiklos sritį paramos sumą, atliekami Administravimo taisyklių 57¹ punkte nurodyti veiksmai.

XIV SKYRIUS

PARAMOS PARAIŠKŲ TVIRTINIMAS IR PARAMOS SUTARČIŲ SUDARYMAS

49. Pagal priemonės veiklos sritį Agentūra, įvertinusi paramos paraiškas, parengia nustatytos formos paramos paraiškų vertinimo rezultatų suvestinę ir nustatytos formos atskirų paramos paraiškų vertinimo ataskaitas, kurias teikia Ministerijai.

50. Ministerijos sudarytas Projektų atrankos komitetas (toliau – PAK) svarsto projektus ir priima rekomendacinio pobūdžio sprendimą dėl finansuotinių ir (ar) nefinansuotinių projektų. Vadovaudamasis PAK rekomendacijomis, galutinį sprendimą dėl paramos skyrimo ir (ar) neskyrimo priima ministras ar jo įgaliotas asmuo. Apie priimtą sprendimą Ministerija informuoja Agentūrą per 5 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos, o pareiškėjus Agentūra – Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

51. Pareiškėjas, pasirašęs paramos sutartį, šios sutarties įsigaliojimo dieną tampa paramos gavėju.

XV SKYRIUS

MOKĖJIMO PRAŠYMO TEIKIMO, ADMINISTRAVIMO IR PARAMOS MOKĖJIMO TVARKA

52. Mokėjimo prašymai teikiami ir vertinami Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

53. Jeigu paramos gavėjas dėl pateisinamų priežasčių nori pratęsti mokėjimo prašymo teikimo terminą ar pakeisti paramos objektų paskirstymą tarp paramos dalių, jis iki paramos sutartyje nustatyto atitinkamo mokėjimo prašymo teikimo termino pabaigos turi Agentūrai pateikti argumentuotą prašymą dėl termino mokėjimo prašymui pateikti pratęsimo arba dėl paramos objektų paskirstymo tarp paramos dalių (sutarties keitimo). Agentūrai priėmus sprendimą atidėti mokėjimo prašymo teikimo terminą ar pakeisti paramos lėšų objektams paskirstymą tarp paramos dalių, Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka keičiama paramos sutartis.

54. Paramos gavėjų ir (ar) partnerių atsiskaitymai su tiekėjais turi vykti tik per finansines institucijas.

55. Paramos lėšų išmokėjimo būdas nustatomas paramos sutartyje. Tinkamos finansuoti išlaidos gali būti apmokėtos šiais būdais:

55.1. išlaidų kompensavimo;

55.2. išlaidų kompensavimo su avanso mokėjimu, kai avansas nėra Europos Komisijai tinkamos deklaruoti išlaidos, avansas negali būti didesnis nei 40 proc. tinkamos paramos sumos.

56. Avanso mokėjimas (nustatyta suma) yra atliekamas po paramos sutarties pasirašymo ne vėliau kaip per 20 darbo dienų.

57. Kai bendra pagal paramos gavėjo pateiktus mokėjimo prašymus kompensuota ir avansu paramos gavėjui sumokėta suma pasiekia projektui įgyvendinti skirtą paramos sumą, projekto įgyvendinimo išlaidos toliau nekompensuojamos.

58. Paramos gavėjas gali pateikti iki keturių mokėjimo prašymų (įskaitant avanso mokėjimo prašymą).

59. Agentūra, išnagrinėjusi galutinį mokėjimo prašymą ir nustačiusi, kad paramos gavėjui buvo išmokėta didesnė paramos suma nei pripažinta tinkama finansuoti paramos lėšomis, vadovaudamasi paramos sutarties nuostatomis, pareikalauja paramos gavėjo grąžinti perviršinę sumą.

60. Baigęs įgyvendinti projektą, paramos gavėjas pateikia Agentūrai galutinį mokėjimo prašymą, kuriame deklaruoja visas per laikotarpį nuo paskutinio mokėjimo prašymo patirtas ir apmokėtas tinkamas finansuoti išlaidas, bei galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą. Kompiuteriu užpildytos ir atspausdintos galutinės bei užbaigto projekto metinės ataskaitos turi būti pateikiamos

Agentūros Kaimo plėtros ir žuvininkystės programų departamento teritoriniams paramos administravimo skyriams paramos gavėjo asmeniškai ar per įgaliotą asmenį.

61. Paramos lėšos išmokamos Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka ir terminais.

62. Paramos gavėjas su partneriais atsiskaito per 5 darbo dienas nuo lėšų gavimo iš Agentūros ir per 20 darbo dienų pateikia pranešimą jai apie apmokėjimą, pridėdamas išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų patvirtintas kopijas.

XVI SKYRIUS

SANKCIJOS

63. Netinkamai įgyvendinančiam (įgyvendinusiame) projektą paramos gavėjui gali būti taikomos ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytos sankcijos, t. y.: paramos sumažinimas, paramos teikimo sustabdymas ir (ar) nutraukimas, sutarties nutraukimas ir (ar) reikalavimas grąžinti visą ar dalį sumokėtos paramos; apribojimas teikti paramos paraiškas; kitos poveikio priemonės dėl su gauta arba prašoma parama susijusių įsipareigojimų nevykdymo ir (ar) nustatytų reikalavimų nesilaikymo.

64. Detali sankcijų apskaičiavimo ir taikymo tvarka nustatyta Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-929 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikos patvirtinimo“.

65. Jeigu pareiškėjas ir (ar) paramos gavėjas ir partneriai, norėdami gauti paramą, pateikė melagingą informaciją arba dėl aplaidumo nepateikė būtinos informacijos, parama visai neskiriama arba susigrąžinama visa jos suma. Tokiu atveju pareiškėjas ir partneriai netenka teisės kreiptis paramos pagal priemonę visus kalendorinius metus, kuriais nustatytas pažeidimas, ir kitus kalendorinius metus.

XVII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

66. Projektų įgyvendinimo priežiūra ir tikrinimas, apskundimo tvarka, patikrų vietoje atlikimo tvarka ir kiti šiose Taisyklėse nenumatyti klausimai reglamentuojami Administravimo taisyklėse.

67. Pasikeitus šiose Taisyklėse nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos šių teisės aktų nuostatos.

68. Pasikeitus šioms Taisyklėms, nauji reikalavimai taikomi vienodai visiems pareiškėjams ir partneriams, išskyrus atvejus, kai pakeitimo įsakyme numatyta kitaip.

69. Priemonės veiklos sričiai netaikoma Galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. 3D-889 „Dėl Galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodikos patvirtinimo“.
